

Praktiska Sverige AB

Beslut för
gymnasieskola med
yrkes- och introduktionsprogram

efter bastillsyn vid Praktiska gymnasiet Malmö
Limhamn belägen i Malmö kommun

Tillsyn i Praktiska Malmö Limhamn

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Praktiska Sverige AB (556257-5786) under våren 2015. Praktiska gymnasiet Malmö Limhamn besöktes av Skolinspektionen den 10 februari 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Genomsnittlig betygspoäng över tid:

2010	2011	2012	2013	2014
11,7	11,6	11,3	11,7	13,7

Andel elever med gymnasieexamen från nationella program är 61,8 procent för läsåret 2013/14.

Andel elever med lägst betyget G i samtliga ämnen:

2012	2013	2014
73,9	69,8	-----

Andel elever som slutfört utbildningen inom fyra år:

2012	2013	2014
-----	-----	61,7

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2015-06-12
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2015-06-12
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande. Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Sammanfattande bedömning

Eleverna är väl medvetna om vilka mål och kunskapskrav som gäller för såväl yrkeskurserna som de gymnasiegemensamma ämnena. De nationella övergripande examensmålen som finns för varje nationellt program ligger dock inte i fokus för utbildningen inom vissa av kurserna som skolenheten genomför. Branschens krav anses som viktigare av en del lärare då skolenheten bland annat har ett prioriterat mål att eleverna ska vara anställningsbara efter examen. Eleverna har ringa kännedom om vilka övergripande mål deras program har. Skolinspektionen bedömer att skolenheten behöver förtydliga och implementera de nationella examensmålen för eleverna på skolenheten.

Vid inspektionstillfället framkommer inget annat än att eleverna känner sig trygga på skolenheten. Dock framkommer bland elever och lärare att det inte råder studiero på lektionerna då alltför mycket tid går åt för icke skolrelaterade samtal och mobilanvändande under lektionerna. Det framkommer även att elever kommer och går som de vill och det är vanligt att elever kommer för sent till lektioner, vilket upplevs som störande. Skolenheten har sedan en vecka från inspektionstillfället påbörjat genomförande av åtgärder som ska förbättra studieron och främja en bättre närvaro framförallt på morgnarna. Skolinspektionen bedömer dock att skolenheten noggrant behöver följa upp om dessa åtgärder ger avsedd effekt och säkerställa att studieron förbättras för alla på skolenheten.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Praktiska Sverige AB att **senast den 12 juni 2015** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktiort lärostöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen i skolan utgår från och omfattar examensmålen för respektive nationellt program samt ämnesplaner. (16 kap. 6§ skollagen, Förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program SKOLFS 2010:14, 4 kap. 1 § gymnasieförordningen, Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1. Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn ska se till att undervisningen i skolan utgår från och omfattar examensmålen samt ämnesplaner för respektive nationellt program.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska det för varje nationellt program finnas examensmål som innehåller mål för programmet. För gymnasieskolans nationella program ska de examensmål gälla som framgår av förordningen. Dessa mål gäller utöver de gemensamma kunskapsmål för gymnasieskolans nationella program som anges i läroplan för gymnasieskolan. Vidare framgår att läraren ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Intervjuer med lärare och elever visar att eleverna vid ett av skolans program förstår innebörden i examensmålen och hur undervisningen utgår från dessa. Elever vid övriga nationella program har uppfattat att examensmålen är samma sak som hur de olika kurserna ligger utlagda och när de ska vara klara. Eleverna menar, efter det att Skolinspektionen förklarat för vad examensmålen står för, att de inte kan se hur examensmålen för de olika programmen syns i undervisningen. Eleverna kan endast ge något exempel på hur lärarens undervisning har omfattat examensmålen i ett gymnasiegemensamt ämne. I övriga ämnen uppger eleverna att undervisningen inte omfattar examensmålen. Lärarna i de gymnasiegemensamma ämnena instämmer i att det finns problem att arbeta utifrån examensmålen eftersom elever i samma undervisningsgrupp ofta kommer från olika nationella program och att det finns gymnasiegemensamma ämnen där undervisningen helt utgår från ämnesplanerna och inte alls innefattar utbildningens examensmål. Yrkeslärarna säger i intervjun att branschens mål är prioriterade då skolenheten har som ett av de viktigaste målen att göra alla elever anställningsbara. Lärare menar till exempel att examensmål som är relaterade till språk inte ges något tydligt utrymme i yrkesämnena.

Eleverna menar vidare att det i liten utsträckning finns samarbete mellan lärarna i yrkesämnena och gymnasiegemensamma ämnen och tycker att samarbetet mellan lärarna i praktiska och lärarna i teoretiska ämnen kan förbättras. Lärarna menar att samarbeten kan vara svårt att bygga upp när eleverna från olika program läser tillsammans i exempelvis de gymnasiegemensamma ämnena. Det gör det svårt, menar de, att utgå från respektives programs examensmål då eleverna omfattas av olika examensmål. Rektorn är nyanställd på skolan sedan drygt tre veckor och har mindre kännedom om hur examensmålen används i utbildningen. Rektorn uppger däremot att skolenheten nästa läsår skall organiseras om med syfte att bland annat göra det möjligt för lärarna att tillsammans mer utgå från examensmålen i utbildningen. Representant för huvudmannen menar att branschens mål och examensmålen inte är i motsättning till varandra.

Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att skolan inte har beredskap att erbjuda elever som inte kan fullfölja kurser förlagda till arbetsplats motsvarande utbildning på skolan. Intervjuer med lärare och rektorn bekräftar att det finns elever på skolan som av olika skäl inte deltar i det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) och som inte kan erbjudas motsvarande utbildning på skolan. Rektorn uppger att skolan arbetar för att hitta lämpliga arbetsplatser och att APL är en förutsättning för att eleverna ska kunna nå kunskapskraven i en specifik kurs.

Eftersom tillsynen visar att eleverna överlag har låg kännedom om examensmålen och eftersom att lärarna i undervisningen i ett flertal ämnen inte utgår från examensmålen bedömer Skolinspektionen att utbildningen inte är i enlighet med författningarna. Även om branschorganisationernas mål med yrkesutbildningen och gymnasieskolans examensmål harmonierar med varandra, som huvudmannen påpekar, får de övergripande examensmål, som till exempel handlar om språk, kommunikation och entreprenörskap, inte underordnas den lokala branschens mål. Skolinspektionen bedömer därmed att examensmålen behöver implementeras hos eleverna och ligga till grund för utbildningen. Då tillsynen visar att skolan inte kan erbjuda en skolförlagd utbildning som omfattar ämnesplanerna i alla de kurser som eleverna får utbildning i och vissa elever inte deltar i arbetsplatsförlagt lärande bedömer Skolinspektionen att samtliga elever inte får en utbildning som utgår från ämnesplanerna och som därmed ger dem möjlighet att nå kunskapskraven i alla ämnen/kurser. Huvudmannen och rektorn ska därför se till att undervisningen utgår från och omfattar samtliga ämnesplaner och examensmålens krav för respektive nationellt program i samtliga ämnen och kurser.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga Praktiska i Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan.

Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn måste se till att utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska utbildningen utformas så att eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Elever, lärare och rektor uppger i intervjuerna att det vid inspektionstillfället föreligger en trygg miljö på skolan. Det är sällan bråk och konflikter och eleverna säger att alla känner alla och detta gör att det blir tryggt på skolan. Merparten av de intervjuade uppger dock att det inte råder studiero på lektionerna. Lektionstiden används, enligt intervjuade elever, många gånger till annat än undervisning eftersom elever pratar om icke skolrelaterade saker och mobiltelefonerna ofta används i andra syften än skolarbete. Vidare framkommer i elevintervjuerna att elever ofta kommer för sent till skolan och att de då går in i lektionssalarna vilket kan upplevas som störande för andra elever. I intervjuerna med eleverna framkommer också att alla elever inte respekterar vad lärarna säger. Detta bekräftas i intervjun med lärarna.

Under höstterminen har skolans anställda diskuterat vad alla uppfattar vara problem med bristande studiero och lärare och rektorn beskriver utifrån det de åtgärder som tagits fram i försök att komma tillrätta med studieron. Bland annat får eleverna inte komma in på lektioner om de kommer för sent. Vidare erbjuder skolan under en begränsad tid gratis frukost innan skolstart i syfte att se till att eleverna kommer i tid till skolan. Yrkeslärarna har även medverkat i undervisningen i de gymnasiegemensamma ämnena då det är större problem med studieron under dessa lektioner.

I intervjun med rektorn framkommer att rektorn ställer sig tveksam till åtgärden med att inte tillåta eleverna komma in på lektionerna vid sen ankomst och uppger att åtgärden snarast ska följas upp för att utvärdera om den bidrar till en bättre studiero. Rektorn uppger vidare att det nu finns en så kallad åtgärdstrappa som tydligare talar om för eleverna vilka konsekvenser olämpligt uppträdande kan få. Rektorn upplever att det behövs införas fastare strukturer generellt på skolan för att alla ska veta vad som gäller i uppkomna situationer.

Eftersom såväl elever som lärare och rektor uppger att det inte råder studiero på lektionerna är inte eleverna tillförsäkrade en skolmiljö som präglas av studiero och verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Disciplinära åtgärder får enligt 5 kap 6 § skollagen endast vidtas i de fall det är omedelbart påkallat för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande beteende. Lärare och rektor får ingripa i den akuta situationen för att komma tillrätta med situationen. De åtgärder som därefter vidtas ska vara inriktade på att förbättra elevens framtida uppträdande och får aldrig ha formen av bestraffning. Åtgärderna får inte heller inskränka elevens rätt till utbildning. Att tillämpa disciplinära åtgärder i form av exempelvis utvisning på generell nivå för vissa beteenden är därmed inte förenligt med skollagen. En sådan åtgärd får enligt 5 kap 7 § skollagen endast vidtas om eleven stör undervisningen eller på annat sätt uppträder olämpligt och eleven inte har ändrat sitt uppförande efter uppmaning från lärare.

Huvudmannen och rektor behöver därför utvärdera skolmiljön och vidta författningensliga åtgärder för att säkerställa att eleverna på praktiska gymnasiet i Malmö Limhamn tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga Praktiska Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga bedömningsområden**Styrning och utveckling av verksamheten**

Rektor ska, genom ett aktivet ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom detta arbetsområde.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Lindh
Beslutsfattare/ Utredare

Per Joel Jarlung
Föredragande/Undervisningsråd

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Praktiska gymnasiet Malmö Limhamn

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Bilaga 1

2015-03-10
11 (12)

Dnr 44-2014:8357

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Praktiska gymnasiet Malmö Limhamn

Huvudman för Praktiska gymnasiet Malmö Limhamn är Praktiska Sverige AB med organisationsnummer 556257-5786.

Praktiska gymnasiet i Malmö Limhamn har vid tiden för tillsynsbesöket 127 elever. Av dessa är det 41 elever som går introduktionsprogram. Verksamheten startade läsåret 2001/2002. Vid skolan bedrivs utbildning inom följande program och inriktningar:

- Det nationella el- och energiprogrammet med riktningen elteknik.
- Det nationella fordons- och transportprogrammet med inriktningen personbil.
- Det nationella hantverksprogrammet med inriktningen stylist.
- Det nationella hantverksprogrammet med inriktningen låssmed.
- Det nationella naturbruksprogrammet med inriktningen djur.
- Introduktionsprogram; yrkesintroduktion och programinriktat individuellt val.